

Sygn. akt II Cz 205/16

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Karina Marczak

Sędziowie: SO Violetta Osińska

SO Agnieszka Bednarek- Moraś (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 29 lutego 2016 r. w S.

sprawy z powództwa A. L.

przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej we W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie z dnia 22 października 2015 roku, sygn. akt III C 1223/15

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że udzielić powodowi A. L. zabezpieczenia w zakresie roszczenia o pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Śródmieścia we Wrocławiu R. R., sygn. akt Km 25338/15 w sprawie z wniosku (...) Bank Spółce Akcyjnej we W. do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

SSO Violetta Osińska SSO Karina Marczak SSO Agnieszka Bednarek-Moraś

Sygn. akt II Cz 205/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 października 2015 r. Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie, sygn. akt III C 1223/15 oddalił wniosek powoda A. L. o udzielenie zabezpieczenia roszczenia pozwu przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia we Wrocławiu R. R. - sygn. akt KM 25338/15.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, iż pozew nie zawiera jako załączników żadnych dokumentów, z których może wynikać jego główny zarzut, tj. zarzut nieistnienia zobowiązania. W ocenie Sądu nieistnienie zobowiązania oznaczałoby, że do umowy z bankiem nie doszło lub też, że zobowiązania z niej powoda zostały uregulowane (a być może, że umowa jest nieważna). Podkreślono, iż ta sfera twierdzeń zawiera istotny brak i nie może być zastąpiona domysłami Sądu na żadnym etapie postępowania – przede wszystkim Sądu orzekającego w trybie zabezpieczenia roszczenia.

Sąd uznał również, iż istotniejsze braki jawią się jednak w zakresie drugiego z zarzutów, który miałby prowadzić do uznania uprawdopodobnienia żądania pozwu. Nie wiadomo, na jakich przesłankach oparty jest zarzut przedawnienia

roszczenia. Powód nie wskazał stawiając swój zarzut o jakie dokładnie roszczenie banku chodzi (rodzaj, warunki, termin obowiązywania umowy) i jak liczony 3-letni termin przedawnienia do niego stosuje. Ponadto powód nie rozwija kwestii, co oznacza wg niego w niniejszej sprawie, że roszczenie nie zostało stwierdzone prawomocnym orzeczeniem Sądu.

Mając powyższe na względzie Sąd Rejonowy uznał zatem, że wskazanemu obowiązkowi uprawdopodobnienia roszczenia powód nie podołał w niniejszym postępowaniu. W ocenie Sądu istnienie jedynie przesłanki narażenia na egzekucję nie może doprowadzić do uwzględnienia wniosku o zabezpieczenie roszczenia. Jeśli powód wykaże brak podstaw do prowadzenia przez bank od początku postępowania egzekucyjnego, wówczas uzyskane na jego podstawie świadczenie może być odzyskane w trybie powództwa o zapłatę świadczenia nienależnego.

Mając zatem na uwadze powyższe uwarunkowania prawne - na podstawie art. 730 § 1 k.p.c. w zw. z art. 755 § 1 pkt 3 k.p.c. oraz na podstawie art. 743 § 2 k.p.c. Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji postanowienia.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie wywiódł powód zaskarżając je w całości oraz wnosząc o jego zmianę poprzez udzielenie zabezpieczenia zgodnie z żądaniem wniosku oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów niniejszego postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu załączy wskazał, iż z załączonego do pozwu bankowego tytułu wykonawczego wynika, iż został on wystawiony na podstawie ksiąg bankowych z tytułu zawarcia umowy kredytowej z terminem wymagalności 13.08.2009 r. Od dnia 14.08.2009 r. rozpoczął bieg termin przedawnienia roszczenia wynikającego z umowy kredytowej. Dalej podniesiono, iż z załączonego do pozwu postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wynika, że klauzula wykonalności została nadana dnia 21 marca 2011 r. Od tego dnia rozpoczął bieg trzyletni termin przedawnienia dla tytułów egzekucyjnych, które nie zostały stwierdzone wyrokiem Sądu. Jak wynika z załączonego do pozwu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji postępowanie egzekucyjne wszczęte zostało w 2015 r. A więc po upływie 6 lat od terminu wymagalności roszczenia i 4 lat od momentu nadania bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. Z tego powodu w ocenie zażącego roszczenie jest przedawnione.

W tej sytuacji kontynuacja postępowania egzekucyjnego doprowadziłaby do wyegzekwowania ewentualnie nienależnej wierzytelności i pozbawiłoby w konsekwencji możliwości obrony swych praw przed sądem, w szczególności gdy istotą powództwa przeciwegzekucyjnego jest konieczność jego złożenia przed zakończeniem postępowania egzekucyjnego. Egzekwowanie roszczenia powoduje uszczerbek w utrzymaniu powoda, który ze względu na bardzo niską rentę liczy się z każdą złotówką.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasłużyło na uwzględnienie, prowadząc do zmiany zaskarżonego postanowienia w kierunku uwzględnienia wniosku uprawnionego i udzielenia żądanego zabezpieczenia.

Dopuszczalność udzielenia uprawnionemu ochrony prawnej o charakterze tymczasowym, w ramach realizowanego przed sądem postępowania o udzielenie zabezpieczenia, w każdej sprawie cywilnej zarówno przed wszczęciem postępowania, jak i w jego toku, wynika bezpośrednio z treści art. 730 § 1 i 2 zdanie pierwsze k.p.c. Udzielenie zabezpieczenia jest dopuszczalne co do zasady wówczas, gdy podmiot domagający się ochrony tymczasowej uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wówczas, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie (art. 730¹ § 1 i 2 k.p.c.). Roszczenie zaś jest uprawdopodobnione, jeśli bez głębszego wnikania we wszystkie możliwe aspekty faktyczne i prawne sprawy, istnieje szansa, że w świetle przytoczonych przez wnioskodawcę twierdzeń faktycznych popartych dowodami lub środkami nie będącymi dowodami w rozumieniu k.p.c. – przysługuje ono osobie uprawnionej.

Podkreślić należy, że uprawdopodobnienie roszczenia stanowi ustalenie faktów co do roszczenia za pomocą środka prostszego, o mniejszej sile przekonania niż dowód. Sąd w postępowaniu zabezpieczającym jest przy tym uprawniony oceniać wagę przesłanek uwiarygodniających roszczenie przez ich porównanie z przesłankami, które podważają uprawdopodobnienie powództwa. Zgodnie z art. 243 k.p.c., ilekroć ustawa przewiduje uprawdopodobnienie zamiast dowodu, zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest konieczne. Pozwala to sądowi oprzeć się na środkach niebędących dowodami w rozumieniu k.p.c., tj. pisemnych oświadczeniach osób czy wyjaśnieniach stron. W orzecznictwie uprawdopodobnienie jest traktowane jako surogat dowodu, zwolniony od ścisłych formalności dowodowych. Uprawdopodobnienie nie daje zatem pewności co do prawdziwości twierdzeń o istnieniu konkretnego roszczenia, ale pozwala przyjąć, że jest ono prawdopodobne. Roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli prima facie istnieje znaczna szansa na jego istnienie, co nie wyklucza tego, że w świetle głębszej analizy stanu faktycznego i prawnego wniosek może okazać się bezzasadny. Istotą postępowania zabezpieczającego jako postępowania incydentalnego nie jest uznanie dochodzonego roszczenia za udowodnione, ale jedynie za uprawdopodobnione, czemu służy dokonywana przez sąd jedynie wstępna analiza dostarczonego przez stronę powodową materiału dowodowego.

Sąd pierwszej instancji uznał, że okoliczności podniesione w pozwie nie stanowią wystarczającej podstawy do uznania, że roszczenie powoda zostało uprawdopodobnione. Z rozstrzygnięciem tym jednakże nie sposób się zgodzić. Przede wszystkim należy wskazać, że postępowanie zabezpieczające nie jest postępowaniem merytorycznym. Jego kognicja ogranicza się tylko i wyłącznie do badania przesłanek do wydania postanowienia tymczasowego.

Nadto wskazania wymaga, iż dłużnik może wystąpić w trybie powództwa z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. z zarzutem przedawnienia roszczenia. Jak wynika bowiem z postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 1971 r., sygn. akt I Cz 110/70 przedawnienie roszczenia stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu uzasadnia nie wystąpienie z zażaleniem na nadanie klauzuli wykonalności, lecz wniesienie powództwa przeciwegzekucyjnego na podstawie art. 840 § 1 k.p.c.

Mając zatem na uwadze okoliczności podniesione we wniosku o udzielenie zabezpieczenia, jak i w zażaleniu, a także dołączone dokumenty, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że na tym etapie sprawy brak jest podstaw do zakwestionowania twierdzeń strony powodowej. Powód w sposób szczegółowy opisał, z czego wywodzi dochodzone w niniejszym postępowaniu roszczenie, dołączył potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów, które w jego ocenie mają wykazywać zasadność roszczenia i na tym etapie, dokonując wstępnej oceny sprawy, należało uznać, że roszczenie powoda zostało w sposób wystarczający uprawdopodobnione. Należało bowiem mieć na uwadze, iż 14 lutego 2011 r. wystawiono bankowy tytułu egzekucyjny. Okolicznością, która jako pierwsza przerwała bieg terminu przedawnienia roszczeń objętych bankowym tytułem egzekucyjnym było złożenie wniosku o nadanie temu tytułowi sądowej klauzuli wykonalności. Wniosek został uwzględniony dnia 23 marca 2011 r. i od tego momentu rozpoczął bieg na nowo trzyletni termin przedawnienia. Kolejną czynnością dokonaną przez wierzyciela było wszczęcie postępowania egzekucyjnego we wrześniu 2015 roku. Także przytoczenie już tylko tych okoliczności powoduje uznanie, iż istnieje znaczna szansa na zasadność roszczenia.

W związku z powyższym należało zbadać drugą przesłankę konieczną do udzielenia stronie zabezpieczenia, mianowicie istnienie interesu prawnego. Nie budzi wątpliwości, że dalsze prowadzenie postępowania egzekucyjnego względem dłużnika, zanim Sąd rozstrzygnie o żądaniu zgłoszonym w pozwie w niniejszej sprawie, będzie prowadziło do egzekwowania roszczenia powodując uszczerbek w utrzymaniu dłużnika. Stąd też uzasadnione jest zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Śródmieścia we Wrocławiu R. R., sygn. akt Km 25338/15 do czasu zakończenia niniejszej sprawy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.

Sąd Okręgowy nie orzekł o kosztach postępowania, albowiem niniejsze postanowienie nie jest kończącym postępowanie w sprawie (art. 108 § 1 k.p.c.).

SSO Violetta Osińska SSO Karina Marczak SSO Agnieszka Bednarek-Moraś